

SULKAVA VILKAJÄRVI

Kivikautisen asuinpaikan
kaivaus

Taisto Karjalainen 1991

SISÄLLYS

Johdanto	1
Arkistotiedot	2
Ote peruskartasta	3
1. Kaivauspaikan sijainti, topografia ja lähilöydöt	4
2. Kaivaustekniikka	5
3. Luonnon aiheuttamat prosessit	6
4. Ihmistoiminnasta aiheutuneet prosessit	6
4.1 Viimeaikaiset toimet	6
4.2 Kiinteät muinaisjäännökset	7
4.3 Merkit maaperässä	8
4.4 Löydöt	9
4.5 Irtolöydöt	10
5. Yhteenveto	11
Dialuettelo	13
Negatiiviluettelo	15
Karttaluettelo	19
Kartat	20-38
Kuvataulut	39-42

Johdanto

Keväällä 1991 sain museoviraston esihistorian toimistolta tehtäväkseni kaivaa Sulkavan Vilkajärven kivikautista asuinpaikkaa. Kaivaus tehtiin valtion velvoitettyölistämäärärahoilla, joita oli tarkoitukseen varattu 90 000 markkaa. Kenttätyöt tehtiin ajalla 27.5.-28.6.1991. Kaivauksen johtajana toimi HuK Taisto Karjalainen, piirtäjänä fil. yo Maija Simes-Lindahl, tutkimusavustajana fil. yo Alpo Forsström. Kaivajina toimi vaihteleva määrä Sulkavan pitkäaikaistyöttömiä.

Vilkajärven kivikautisen asuinpaikan löysivät Vesa Laulumaa ja Risto Kesseli inventointimatallaan 12.6.1989. Kts. tark. kertomus top. arkistossa. Jo inventoinnissa asuinpaikan oletettiin tuhoutuneen laajoilta osin. Kaivauksella pyrittiin tutkimaan sortumisvaarassa olleet hiekkakuopan reunalla sijainneet alueet. Koekuopituksella etsittiin muinaisjäännöksen reunoja. Myös tuhoutuneelta alueelta hiekkakuopan reunasta ja turpeesta kuoritulta alueelta oli talletettu löytöjä inventoinnin yhteydessä. Tutkimuksella pyrittiin myös tarkastamaan osittain tuhoutunut kuorittu alue.

Arkistotiedot

Sulkava Vilkajärvi

Kivikautisen asuinpaikan kaivaus ajalla 27.5.-28.6.1991

Kunta: Sulkava

Kylä: Iitlahti

Tila: RN:o 6:3

Maanomistaja: Kymi Kymmene Oy

Peruskartta: 3144 12 SULKAVA (1988)

Kaivausalueen koordinaatit: $x = 6856$, $y = 3575\ 42$, $z = 85$

Aikaisemmat tutkimukset: inventointi 1989, Vesa Laulumaa

Aikaisemmat löydöt: KM 25180:1-22

Kaivaukselta tulleet löydöt: KM 26427:1-271

Kertomukseen liittyvät negatiivit: 86097-86164

Kertomukseen liittyvät diat: 23466-23497

Kertomukseen liittyvät kartat: luettelo s. 19

1. Kaivauspaikan sijainti, topografia ja lähilöydöt

Vilkajärven kaivauspaikka sijaitsi Sulkavan Iitlahden kylässä, Sulkavalta Savonlinnaan vievältä maantieltä poikkeavan Vilkajärven pohjoispuolitse kulkevan metsätien varressa. Kaivausalue sijaitsi Vilkajärven koilliskulmasta n. 40-50 metriä pohjoiseen, mäntyä kasvavan Vilkajärveen laskevan harjanteen laella. Itäpuolelta kaivausalue rajoittui hiekkakuoppaan, joka sijaitsee Ritvalinniemen vievän metsätien länsireunalla. Kaivausalueesta länteen noin sadan metrin päässä hiekkaharju rajautuu viistosti Vilkajärven pohjoispäätyyn. Pohjoisessa kaivausalue rajautuu osin em. hiekkakuoppaan, osin hiekkaharjuun, joka puolestaan päättyy kaivausalueesta noin kahden sadan metrin päässä sijaitsevaan suohon, jota halkoo Sulkavalta Savonlinnaan menevä maantie.

Kaivausalueen eteläpuolella sijaitseva Saimaan vesistöön kuuluvat Vilka- ja Iitlahdet. Pohjoispuolella kaivausaluetta sijaitsevat Kaipolanlahti ja Iijärvi. Kaivausaluetta ympäröivä maasto on hiekk- ja moreenipitoista harjumaata, jota sieltä täältä pilkkovat suot.

Kaivausalue sijaitsee 85 metrin korkeudella meren pinnasta. Samaiselta korkeudelta on viimeaikaisissa inventoinneissa löytynyt lukuisia, vielä dokumentointia vailla olevia kivikautisia asuinpaikkoja. Tunnettuja lähiasuinpaikkoja ovat n. kaksi kilometriä lounaaseen sijaitseva Ruunanpäänniemen kivikautinen asuinpaikka, noin kolme kilometriä lounaaseen sijaitseva Kapakkamäen kivikautinen asuinpaikka ja noin neljä kilometriä lounaaseen sijaitseva Myllykankaan kivikautinen asuinpaikka. Kaivauksien yhteydessä suoritetuissa inventoinneissa löydettiin kaivausalueesta kaakkoon noin kilometrin päästä Emoniemestä löytöjä, jotka lupaavasti viittaavat kivikautiseen asuinpaikkaan.

2. Kaivaustekniikka

Kaivaus aloitettiin vetämällä alueelle pohjois-eteläsuuntainen peruslinja, jonka peruspaalun koordinaatit olivat $x = 200$, $y = 102$. Peruspaalusta etelään suuntaan 200 gon. 35,4 metriä sijaitsi Vilkajärven ranta. Peruspaalusta itään 100 gon. 25,2 metriä sijaitsi hiekkakuopan reuna. Peruspaalu hakattiin paikalleen siten, että siitä jäi maan pinnalle näkyviin noin 10 cm:iä, koska maastossa ei ollut mitään kiinteää kohdetta, johon koordinaatiston olisi voinut kiinnittää. Kaikki kaivauksella käytetyt mittaukset perustuvat edellä kuvattuun koordinaatistoon. Kaivetut alueet avattiin 1 m x 1 m kokoisina ruutuina, joiden lounaiskulmiin tässä kertomuksessa annetut $x:n$ ja $y:n$ arvot viittaavat. Yhteensä tutkittiin 124 m².

Kaivauksilla käytetty kiintopiste sijaitsi peruspaalusta kolme metriä suuntaan 143,5 gon. Kiintopiste laskettiin paikalla sijainneeseen kantoon ja sen korkeus meren pinnasta oli 86,13 metriä.

Kaivauksen kiintopiste laskettiin korkeuskiintopisteestä, joka sijaitsee Imatralta Juva-Savonlinna tiehen liittyvän tien ja Sulkava-Savonlinna -tien risteyksestä noin 30 metriä kaakkoon. Korkeuskiintopisteen korkeus on 95,99 m m.p.y.

Kaivauksella käytettiin seuraavia vaaituskoneenpaikkoja:
kone 1, jonka lukema kiintopisteeltä 1,17 m.
kone 2, jonka lukema kiintopisteeltä 1,50 m.

Maan kaivaminen tehtiin pelkoilla kymmenen ja viiden senttimetrin tasoissa alueista riippuen. Turve kuorittiin lapioilla. Osa alueista sijaitsi turpeista kuoritulla alueella, näissä tapauksissa mineraalimaan pinta puhdistettiin pelkoin ennen varsinaisen kaivamisen aloittamista. Kaikki kaivettu maa seulottiin viiden millimetrin silmäkoon omaavilla seuloilla. Kyseinen seulansilmä käsittää langat mukaanlukien.

3. Luonnon aiheuttamat prosessit

Tutkimusalue sijaitsee Vilkejärven pohjoispäässä hiekkaharjulla, jossa kulkee 85 metrin korkeuskäyrä. Harju on maaperältään hienoa hiekkaa. Hiekkamaassa kasvaa niukkaraviteista kangasmetsää, jonka valtapuulajina oli mänty. Kenttäkerros muodostui varpukasvillisuudesta. Turvekerros oli alueella ohutta, kuten podsolimaannostumakerroksetkin. Maannostuminen on ollut alueella hidasta, koska hienossa hiekassa ravinteiden huuhtoutuminen on ollut voimakasta. Eteläisimmät kaivausalueet sijaitsivat lievästi Vilkejärveen viettävässä rinneessä. Pohjoiseen mentäessä kaivausalueet sijoittuivat harjun laelle, jossa maasto oli tasaista.

4. Ihmistoiminnasta aiheutuneet prosessit

4.1 Viimeaikaiset toimet

Tutkimusalue rajautui idässä hiekanottokuoppaan. Hiekanoton yhteydessä alueella oli kuorittu maaperää turpeista ja on syytä olettaa, että näissä toimissa on tuhoutunut laajat alueet muinaista asuinpaikkaa. Tuhoutumattomassa kangasmaastossa risteili metsätraktoreita ja alue oli hiljattain harvennushakattu. Alueella havaittiin myös harrastelija-arkelogien alueelle kaivamia kuoppia. Kaivausalueista luoteeseen harjun korkeimmalla kohdalla havaittiin paksuja hiilikerrostumia, jotka olivat peräisin miilun polttamisesta.

4.2 Kiinteät muinaisjäännökset

Koekuopassa 180/111 oli mahdollisesti kuoppaliesi, jota ei kuitenkaan ehditty kaivaa pohjaan saakka, koska koekuoppa avattiin kolmanteen tasoon kaivauksen viimeisenä päivänä ja kuopasta havaittiin, että tutkiminen olisi edellyttänyt alueen laajentamista.

Alueella, joka rajautui koordinaatteihin 198-200/125-127 tavattiin ilmiö, joka tulkittiin haudaksi. Ensimmäiset merkit ilmiöstä havaittiin kaivauksen lähestyessä kolmatta tasoa (30 cm:iä mineraalimaata kaivettuna). Ilmiö jatkui neljänteen tasoon saakka. Ilmiön kontekstina oli harmaa pohjahiekka. Kolmannessa tasossa tulivat esille soikeat noin viiden senttimetrin pituiset sileät kivet, joiden ympärillä maa oli likaista ja värjäytynyttä. Kaivausta jatkettaessa kolmannesta tasosta eteenpäin tulivat esille soikeista kivistä tehdyt rivit, punamultalaikku, kivikirves, luunpalasia sekä taltta, joka tosin löytyi vasta maata seulottaessa. Tässä vaiheessa harmaassa maassa oli havaittavissa koillis-lounaissuuntainen laikku, joka erottui ympäröivästä maasta tummemman harmaana. Laikun maaperä säilytti kosteutensa pitempään, kuin ympäröivä harmaa hiekka. ilmiö on havaittavissa kuvassa 86134. Haudan kohdalla ilmiöt olivat parhaiten näkyvissä tasossa 3,5 jolloin 35 cm:iä mineraalimaata oli kaivettu. Neljännessä tasossa oli näkyvissä enää harmaa laikku vaaleamman harmaassa pohjamaassa. Haudassa tavatut kolmannessa tasossa sijainneet kivet ja tasossa 3,5 tavatut kivet sijaitsivat vertikaalisesti päällekkäin.

4.3 Merkit maaperässä

Vilkajärven asuinpaikalla maaperässä tavatut ihmistoiminnan merkit olivat maan värjäytymiä; likamaata tai joko punaiseksi värjäytynyttä, tai palanutta maata. Lisäksi maassa oli havaittavissa tulenpidosta aiheutuneita jälkiä, kuten noki-läiskiä ja hiilifragmentteja. Likamaavärjäytymät olivat vä-riltään vaalean harmaanruskeita. Värjäytymät sijaitsivat he-tti turvekerroksen alaisesta maasta noin 30 cm:iin saakka. Värjäytymät eivät olleet selvärajaisia ja paikoin niiden ha-vaitseminen oli vaikeaa. Likamaata ei esiintynyt kaikilla kaivetuilla alueilla, lähinnä sitä tavattiin satunnaisina läiskinä. Punaiseksi joko värjäytynyttä tai palanutta hiek-kaa esiintyi yhtenäinen alue ensimmäisessä tasossa ruuduissa 185-190/117-124. Yhtenäisellä tasokaivausalueella maan vär-jäytymät keskittyivät alueen koilliseen ja eteläiseen osaan. Näitä alueita erotti lähes steriili, löydötön alue. Koeojan 180-189/119 eteläpäädyssä ja ojan laajennusruudussa 180/111 esiintyi punaiseksi palaneen maan alue. Myös koekuopissa esiintyi jonkin verran punaisia värjäytymiä, jotka olivat kuitenkin ensimmäisen tason pintaosaan ja saattoivat näin ollen kuulua metsäpaloissa syntyneisiin jälkiin. Koekuopissa 171/71 punaiseksi palanutta maata esiintyi runsaampana aina toiseen tasoon saakka. Koekuopassa 180/111 punaiseksi pala-nutta hiekkaa oli kolmanteen tasoon saakka.

4.4 Löydöt

Löytöjä tallennettiin 271 alanumeroa, jotka on luetteloidu päänumerolla KM 26427. Löydöt otettiin talteen 1 x 1 m kokoisissa ruuduissa, 10 cm:in tasoissa. Kaikki kaivettu maa seulottiin 5 mm seuloilla.

Löydöt materiaaliryhmittäin:

	kpl	paino g.
Saviastian paloja	1814	7795
Palanutta savea	1	1
Kvartsi-iskoksia	63	122
Kvartsiytimiä	1	580
Kvartsikaapimia	2	42
Kvartsinuolenkärkiä	1	alle 1 g
Kivilaji-iskoksia	2	25
Pii-iskoksia	116	70
Piikaapimia	6	16
Piinuolenkärkiä	4	21
Piiporia	1	1
Kiviesineenkatkelmia	6	480
Luuta	16	8
Taltta	1	7
Kirves	1	274
Pikeä	9	4
Liuskekiviä	9	312
Idoli	1	14
Hautakivet	19	2023

4.5 Irtolöydöt

	kpl	paino g
Saviastian paloja	83	946
Kvartsi-iskoksia	6	35
Palanutta savea	1	1
Luuta	2	alle 1 g

5. Yhteenveto

Kesän 1991 kaivausten tavoitteena oli kaivaa asuinpaikka-alueesta tuhoutumisvaarassa olleet hiekkakuopan reunassa sijainneet alueet, kartoittaa tuhon laajuutta ja arvioida asuinpaikan laajuutta.

Tutkimuksessa havaittiin alueella sijainneen kampakeraamisen asuinpaikan, joka ilmeisesti rikkaimmilta löytöalueiltaan oli tuhoutunut hiekanoton yhteydessä. Tähän viittasi löytörikkaiden alueiden sijoittuminen hiekkakuopan reunalle. Myös sortuvasta hiekkarinteessä löytyi runsaasti saviastinapaloja. Myös kuoritulla alueilla oli pieniksi murusiksi jauhautunutta keramiikkaa. Kaivetuilla alueilla löydöt esiintyivät keskittyminä, joiden välinen alue saattoi olla lähes löydöttöntä. Löytöjen esiintyminen noudatteli määvärjäytymien esiintymistä. Tasokaivausalueella alueen koillisosaa luonnehtivat runsaat keramiikkalöydöt ja ruskeanharmaa likamaa. Alueen lounaisosassa oli voimakkaasti punaiseksi värjäytyneet maa, jota luonnehti pii-iskokset ja piiesineet. Vilkajärven rantatörmälle tehdyissä koekuopissa oli maaperä paikoin värjäytyneitä ja muutamista kuopista löytyi keramiikkaa ja piitä. Löydöt olivat kuitenkin vähäisemmät kuin tasokaivausalueella. Maan värjäytymät alkoivat heti turpeenalaisesta mineraalimaasta ja katosivat noin 30 cm:ssä. Hiekkakuopan reunan rajoittuvilla alueilla löydöt ja värjäytymät esiintyivät 40 cm:iin saakka. Alueen asuinpaikka sijaitsee noin 86 metriä merenpinnan yläpuolella. Alueen löydöt liittyvät tyyppillisen kampakeramiikan aikaan. Keramiikka on kampakeramiikan huipputyyliä 2:1. Alueen löytökombinaatio on yhtenäinen ja kaikki talletetut löydöt liittyvät samaan asutusvaiheeseen.

Koekuopituksessa asuinpaikan havaittiin jatkuvan Vilkajärven rantatörmällä. Hiekkakuopan reuna-alueen ja rantatörmän välisessä maastossa sijaitsevat kuopat olivat löydöttömiä, tosin kuopitus oli harvaa, joten alue saattoi jatkua koko matkalla. Asutuksen merkit rantatörmällä havaittiin kaivauksen loppuvaiheessa, joten alueen laajuutta etelässä ei kyetty

hahmottamaan. Asuinpaikka saattaa jatkua pitkin Vilkejärven rantaa länteenpäin. Idässä löytöalue rajoittui hiekkakuoppaan. Pohjoisessa alue näytti rajautuvan tasokaivausalueen pohjoisreunan tietämille. Myös pohjoiseen jatkuva hiekkakuopan reuna oli löydötön.

Helsingissä 16.1.1992

Taisto Kangas

Diapositioniluetelo

- 23466 Alueella 125-126,5/198-200 sijainnut punamultahauta tasossa 3-3,5 (30-35 cm:iä mineraalimaata poistettuna). Taaimmaisena näkyvät haudan kivet ja värjäymiä. Kuvan keskellä olevan pelkan kärjen kohdalla on punamultavärjäytymiä näkyvissä. Kuva on otettu haudan suuntaisesti lounaasta koilliseen. Vrt. Negatiivikuvat 86132-35.
- 23467 Yksityiskohta edellisestä kuvasta. Kiveyksen takana mitan vieressä on tumma kivikirves.
- 23468 Punamultahaudan rajat erottuvat ympäröivästä maasta tummempana läiskinä.
- 23469 Hauta tasossa 4. Haudasta on näkyvissä vain pieni harmaa laikku ja hieman punaisensekaista maata lyijyhiekassa.
- 23470 Alue 186-190/117-122 tasoissa 2 ja 3. Linja x = 188 kuvassa oikealla näkyvät alueet ovat tasossa 2. Alueen hiekka oli voimakkaasti punaiseksi palanut. Vasemmalla näkyvä kolmas taso on jo tasaisen harmaa. E-W.
- 23471 Kts. edellinen kuva, yksityiskohta punamaasta.
- 23472 Kts. edellinen kuva. alue 186-190/117-124 on kaivettu kolmanteen tasoon.
- 23473 Aluetta 184-187/119-120 kaivetaan kolmanteen tasoon.
- 23474 Kts. edell. kuvan teksti.
- 23475 Alue 198-200/126-128 tasossa 4. N-S. Puhdas pohjamaa on saavutettu.
- 23476 Alue 187-190/122-124 tasossa 2. N-S.
- 23477 Koekuoppa 171/71 tasossa 1. Kuopassa on punaiseksi värjäytynyttä maata. Ensimmäisestä kerroksesta tuli pala keramiikkaa. S-N.
- 23478 Ruutu 180/111 tasossa 1. Ruutu avattiin maan pinnalle saakka näkyvään kuoppaan. Kuopassa oli voimakkaita noki- ja punavärjäymiä.
- 23479 Kts. ed. kuva, sama ruutu tasossa 3. Värjäytymät jatkuivat tästäkin eteenpäin, mutta kaivaminen lopetettiin tähän tasoon ajan puutteessa.
- 23480 Alue 196-198/126-129 tasossa 1. Alue on voimakkaasti värjäytynyt ja löytöjä tuli runsaasti jo ensimmäisestä kerroksesta.
- 23481 Yksityiskohta edellisestä kuvasta.
- 23482 Saviastian pohjapala ruudussa 196/128 tasossa 1-1,5.

- 23483 Kts. edell. kuvateksti.
- 23484 Alue 187-190/122-124 taso 1 kuvattuna etelästä pohjoiseen. Alueen itäreuna on osittain kuoritulla alueella. Taso on rikkainta kulttuurikerrosta, mikä ei erotu kovin hyvin ruskeasta rikastumishiekasta, mutta taustalla näkyvään kolmannen tason kontekstiin verrattuna kontrasti on voimakas.
- 23485 Kts. edellisen kuvan teksti.
- 23486 Alue 172-180/67-68 tasossa 1. N-S.
- 23487 Alue 196-198/124-126 tasossa 2.
- 23488 Koekuoppa 165/76 tasossa 1. Kuopasta löytyi keramiikkaa. S-N.
- 23489 Alue 187-190/120-125 valmistumassa 3. tasoon.
- 23490 Kts. edellisen kuvan teksti.
- 23491 Kts. edellisen kuvan teksti.
- 23492 Alue 196-198/126-129. Kolmannen kerroksen dokumentointi käynnissä. S-N.
- 23493 Profiili hiekkakuopan reunassa, ajotien leikkauksessa kohdalla 169/130. Kuvattu luoteesta kaakkoon.
- 23494 Kts. ed. kuva.
- 23495 Kts. edellisen kuvan teksti.
- 23496 Kts. edellisen kuvan teksti.
- 23497 Kts. edellisen kuvan teksti.

Negatiiviluettelo

- 86097 Turpeen poisto.
- 86098 Turpeen poistoa kaivettavalta alueelta. Etualalla alue, josta turve oli poistettu koneellisesti hiekanoton yhteydessä.
- 86099 Vilkajärven kaivausalue hiekkakuopan pohjalta nähtynä.
- 86100 Alue 198-200/121-126 tasossa 1. Alueen itäpäästä tuli keramiikkaa ja piitä ensimmäisestä kerroksesta. Alue kuvattu idästä länteen.
- 86101 Alue 190-200/120-121 tasossa 1. N-S. Rikastumiskerroksen yläosa on saavutettu.
- 86102 Sama alue, kuin edellisessä kuvassa vastakkaisesta suunnasta kuvattuna. Alueen eteläpäässä tulivat esiin ensimmäiset maan värjäytymät, punaiseksi palanut hiekka ja likamaa.
- 86103 Keramiikkaa ruudussa 199/125 ensimmäisen ja toisen kerroksen vaiheesta. Kuvasta on juuri erotettavissa likamaavärjäytymien vaihtelut. Likamaavärjäytymät olivat paikanpäälläkin havainnoitaessa usein vaikeasti erotettavissa.
- 86104 Alue 198-200/116-120 tasossa 1. Taustalla entuudestaan tähän tasoon avatut alueet. E-W.
- 86105 Alue 190-200/120-121 tasossa 2. S-N. Kerroksesta 2 alueen eteläpäästä tuli piitä ja keramiikkaa.
- 86106 Alue 181-182/124-126 tasossa O. Alue avattiin koneellisesti kuoritulle alueelle kohtaan, josta löytyi pintapöiminnassa keramiikkaa.
- 86107 Löytörikkainta aluetta oli hiekkakuopan reuna, josta tuli runsaasti keramiikkaa ja jonka välittömässä läheisyydessä sijaitsi hauta.
- 86108 Hiekkakuopan reunaa seulottiin koemielessä löytörikkaimman kaivausalueen kohdalta. Seulonnan tuloksena saatiin talteen runsaasti saviastianpaloja, jotka todennäköisesti ovat peräsin samoista astioista kuin reunaa lähinnä sijaitsevista kaivausruuduista saadut palat.
- 86109 Hiekkakuopan reunan seulonnassa esiintulleita saviasianpaloja.
- 86110 Ruudut 198-200/126-128 tasossa 1. W-E. Alue rajautuu idässä hiekkakuopan reunaan.
- 86111 Keramiikkakeskittymä hiekkakuopan reunalla ruudussa 199/127 tasossa 2. Ruudun alue on osin hiekkakuoppaa. S-N.
- 86112 Kts. edellinen kuva. Keramiikkakeskittymä ylhäältä kuvattuna.

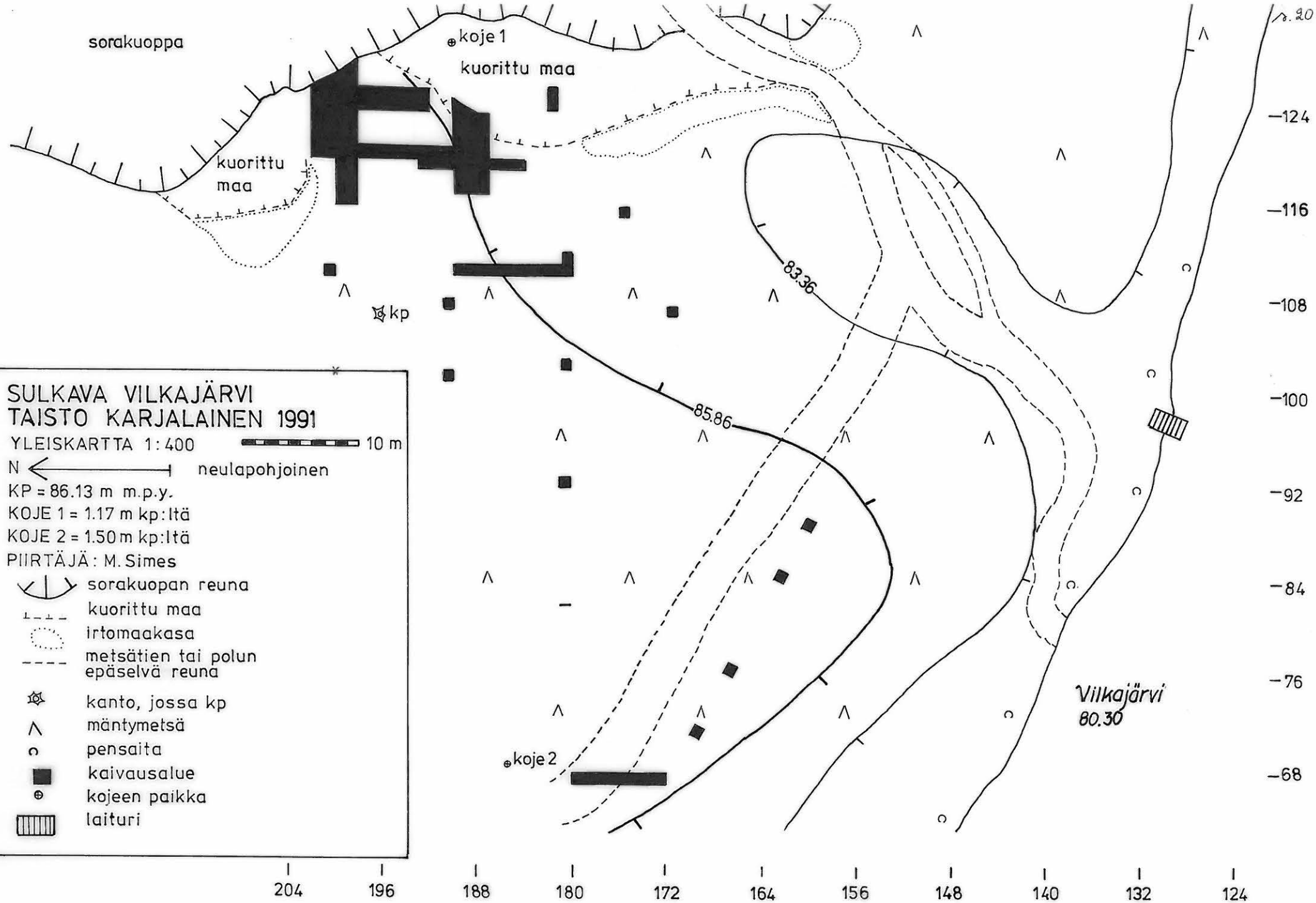
- 86113 Alue 198-202/126-128 tasossa 2. Alueelta tuli löytöjä ja maa on hieman värjäytynyt.
- 86114 Kts. edellisen kuvan selostus.
- 86115 Kts. kuvan 86113 selostus.
- 86116 Alue 198-202/116-128 tasossa 2. Kuv. W-E. Kuvan etuosa oli lähes löydötöntä aluetta. Taka-alalla olevilta alueilta tuli keramiikkaa runsaasti. Kuvaaminen oli vaikeaa tässä vaiheessa, koska maa kuivui nopeasti ja menetti värinsä.
- 86117 Alue 192-202/124-126 tasossa 2. Etualalla olevasta alueesta tuli punamultahauta heti tämän tason jälkeen. Maassa on näkyvissä hieman punaista hiekkaa ja värjäytyksiä.
- 86118 Alue 198-202/206-208 tasossa 2. Kuvassa näkyvän kannon ympärillä oli keramiikkakeskittymä. Kuv. luoteesta kaakkoon.
- 86119 Alue 192-198/124-208 tasossa 2. Kuvassa alue oli yllättävän löydötön verrattuna ympäröiviin alueisiin. Alueen hiekka muuttuu jo tässä vaiheessa karkeaksi soraksi, mikä oli poikkeava piirre verrattuna ympäröiviin alueisiin.
- 86120 Keramiikkaa tasosta kaksi ruudusta 199/125.
- 86121 Ruutu 197/126 tasossa 3. Kuvassa esiintyvät kivet on ilmeisesti tuotu alueelle johonkin käyttötarkoitukseen, luonnostaan maaperässä ei esiintynyt kiviä.
- 86122 Kts. edellinen kuvateksti. Sama kuva voimakkaammalla valotuksella.
- 86123 Alue 198-200/124-126 etenee tasosta 2 tasoon 2,5. Kuvassa punamultahautaan liittyvät kivet tulevat esille. Kuvattu lounaasta koilliseen.
- 86124 Kts. edellinen kuva. Yksityiskohta kivien keskeltä. Kivien seassa on jo havaittavissa punaista värjäytynyttä maata.
- 86125 Alue 188-190/117-122 tasossa 1. Alueelta paljastui punaiseksi palanutta hiekkaa ja kiviä. E-W.
- 86126 Alue 188-190/117-122 tasossa 1. Alueella nähtävissä punaiseksi palanutta hiekkaa ruskeassa kiviä sisältävässä rikastumiskerroksessa. W-E.
- 86127 Alue 191-193/119-120 tasossa 2. Alueella pieniä punaisia läiskiä ja lianharmaata rikastumishiekkaa.
- 86128 Alue 198-202/120-128 tasossa 3. Kuvan etualalla maa on hieman värjäätynyt, taka-alalla punamultahaudan ensimmäiset kivet ovat näkyvissä. W-E.
- 86129 Kts. ed. kuva. Tässä kuvassa sama tilanne voimakkaamalla valaistuksella.

- 86130 Kts. kuva 86128. Tässä kuvassa haudan kiveys on kuvattu lounaasta koilliseen.
- 86131 Kts. ed. kuva eri valaistuksella.
- 86132 Haudan kohdalla on osittain kaivettu 5 cm:n taso, siis 35 cm:iä mineraalimaata poistettuna maan pinnasta luettuna. Taaimmaisena näkyvät haudan kivet ja värjäymiä. Kuvan keskellä olevan pelkan kärjen kohdalla on luuta. Kuvan etualalla oleva tummempi läikkä on punamultaa. Vrt. kuva 86130. Tässä vaiheessa joi-takin kolmannessa tasossa esiintyneitä kiviä oli jo poistettu. Kuva on otettu haudan suuntaisesti lounaasta koilliseen.
- 86133 Kts. edellinen kuva, sama tilanne kuvattuna etelästä pohjoiseen.
- 86134 Haudan kaivaus valmistuu tasosta 3 tasoon 3,5. Maassa on näkyvissä haudan suuntainen lounaasta koilliseen kulkeva tummemman maan alue. Kuvassa taaimpana näkyvä kivi on kivikirves.
- 86135 Kts. ed. kuvan selitys.
- 86136 Kts. ed. kuva. Yksityiskohtakuva paljastaa punamullan ja kiveyksen välillä sijaitsevassa maassa heikosti erottuvia luunpalasia. Kuvassa luut sijaitsevat kuvan keskeltä kulkevan mitan keskivaiheen oikealla puolella.
- 86137 Punamultahauta tasossa 4. Harmaassa lyijyhiekassa on näkyvissä harmaa laikku joka on likamaata. Kuva otettu lounaasta koilliseen.
- 86138 Alue 186-190/170-122 tasoissa 2 ja 3. Kuv. E-W.
- 86139 Alue 188-191/117-120 tasossa 2. Kuv. lounaasta koilliseen.
- 86140 Alue 186-190/119-121 tasossa 3. Kuv. S-N.
- 86141 Kts. ed. kuva. Aluetta laajennetaan itään. Kuv. E-W.
- 86142 Alue 172-180/67-68 ennen avaamista. Kuv. N-S.
- 86143 Kts. ed. kuvan selitys. Alue turpeenpoiston jälkeen. Kuv. N-S.
- 86144 Alue 186-190/117-124. Aluetta on juuri laajennettu. Etualalla on tasoa kaksi, keskellä on tasoa kolme ja taustalla kaivetaan kerrosta yksi. Kuvan vasemmassa reunassa näkyvä profiili on syvän punainen ja siinä on näkyvissä nokivärjäymiä. Kuva on otettu koilliseen lounaaseen.
- 86145 Alue 186-190/121-123 tasossa 1. Alueella esiintyi voimakkaita värjäymiä ensimmäisessä ja toisessa kaivauskerroksessa.

- 86146 Koekuoppa 180/111, joka laajennettiin koeojan 180-190/110 päähän tasossa 1. Taustalla näkyy koeojaa, joka on tasossa 2. Koekuoppa kaivettiin maan painaumaan, joka oli havaittavissa maan pinnalle. Ensimmäisessä tasossa paljastui voimakkaasti värjäytynyt noensekainen maa.
- 86147 Alue 187-188/117-120 tasossa 2. E-W. Huomaa paalun juuressa oleva voimakas punaiseksi värjäytynyt alue.
- 86148 Hiekkakuopan reunalta puhdistetussa profiilissa näkyviä kulttuurimaakerroksia.
- 86149 Kts. ed. kuvan teksti.
- 86150 Alue 196-198/126-128. Taso 1. Tasossa on vielä huuhoutunutta maata, kuitenkin kulttuurinvärjäämät maat ovat jo näkyvissä. W-E.
- 86151 Kts. edellisessä kuvassa näkyvän kiven juurella oli punamultalaikku.
- 86152 Saviastian pohjapala ruudussa 196/128 taso 1-1,5.
- 86153 Alueen 187-190/117-125 taso 3 viimeistelyvaiheessa. Kuvattu idästä länteen.
- 86154 Alue 187-190/117-125 taso 3 kuvattuna pohjoisesta etelään.
- 86155 Alue 196-198/126-129 tasossa 1,5. W-E. Alue on tässä tasossa ruskeaa hiekkaa, josta tuli keramiikkaa ja kiviesineitä.
- 86156 Kts. ed. kuva eri valotuksella.
- 86157 Alue 187-193/117-125 pohjaan kaivettuna. Alueella oli pieniä likaläikkiä, jotka kaivettiin tätäkin tasoa syvemmiksi, ja jotka näkyvät kuvan tasossa pieninä neliöinä.
- 86157 Kts. ed. kuva.
- 86158 Kts. kuva 86157.
- 86159 Kts. kuva 86157.
- 86160 196-198/126-129 alue tasossa 2. W-E.
- 86162 Kts. ed. kuva vastakkaisesta suunnasta hiekkakuopasta kuvattuna.
- 86163 Kts. kuva 86161, sama alue tasossa 3. Likamaailmiöt jatkuvat edelleen.
- 86164 Kts. kuva 86161, sama alue kaivettuna neljänteen tasoon, jossa puhdas pohjamaa saavutettiin.

Luettelo kartoista

	Sivu
Yleiskartta mk 1:400	20
Tasokartta, taso 1, ruudut: 184-202/116-129 mk 1:50	21
Tasokartta, taso 2, ruudut: 184-202/116-129 mk 1:50	22
Tasokartta, taso 3, ruudut: 184-202/116-129 mk 1:50	23
Tasokartta, taso 4, ruudut: 196-201/125-129 mk 1:50	24
Tasokartta, taso 0,5 ruudut: 188-189/117-121, sekä 190/119 mk 1:50	25
Tasokartta, taso 1,5 ruudut: 196-197/126-128 mk 1:50	26
Yksityiskohtakartta tasosta 3, alue 184-193/117-125, mk 1:50	27
Yksityiskohtakartta, taso 3,5 ruudut: 198-199/125-126 mk 1:20	28
Tasokartta, tasot 1 ja 2 koekuopasta 169/71 mk 1:50	29
Tasokartta, taso 1, 2 ja 3 koekuopasta 180/111 mk 1:50	30
Tasokartta, taso 2 ruuduista: 180-189/110 ja 180/92 mk 1:50	31
Tasokartta, tasot 0, 1 ja 2 ruuduista 181/124-125 mk 1:50	32
Tasokartta, taso 1 ruuduista: 172-179/67 mk 1:50	33
Pinta- ja pohjavaaituskartta ruuduista 172-179/67	34
Poikkileikkauskartta linjalta $x = 198$, $y = 126-128$, pohjoisesta katsottuna mk 1:25	35
Poikkileikkauskartta linjalta $x = 190-192/y = 121$, lännestä katsottuna mk 1:25, sekä linjalta $x = 190$ $y = 121-125$ etelästä katsottuna mk 1:25	36
Pintavaaituskartta	37
Pohjavaaituskartta	38

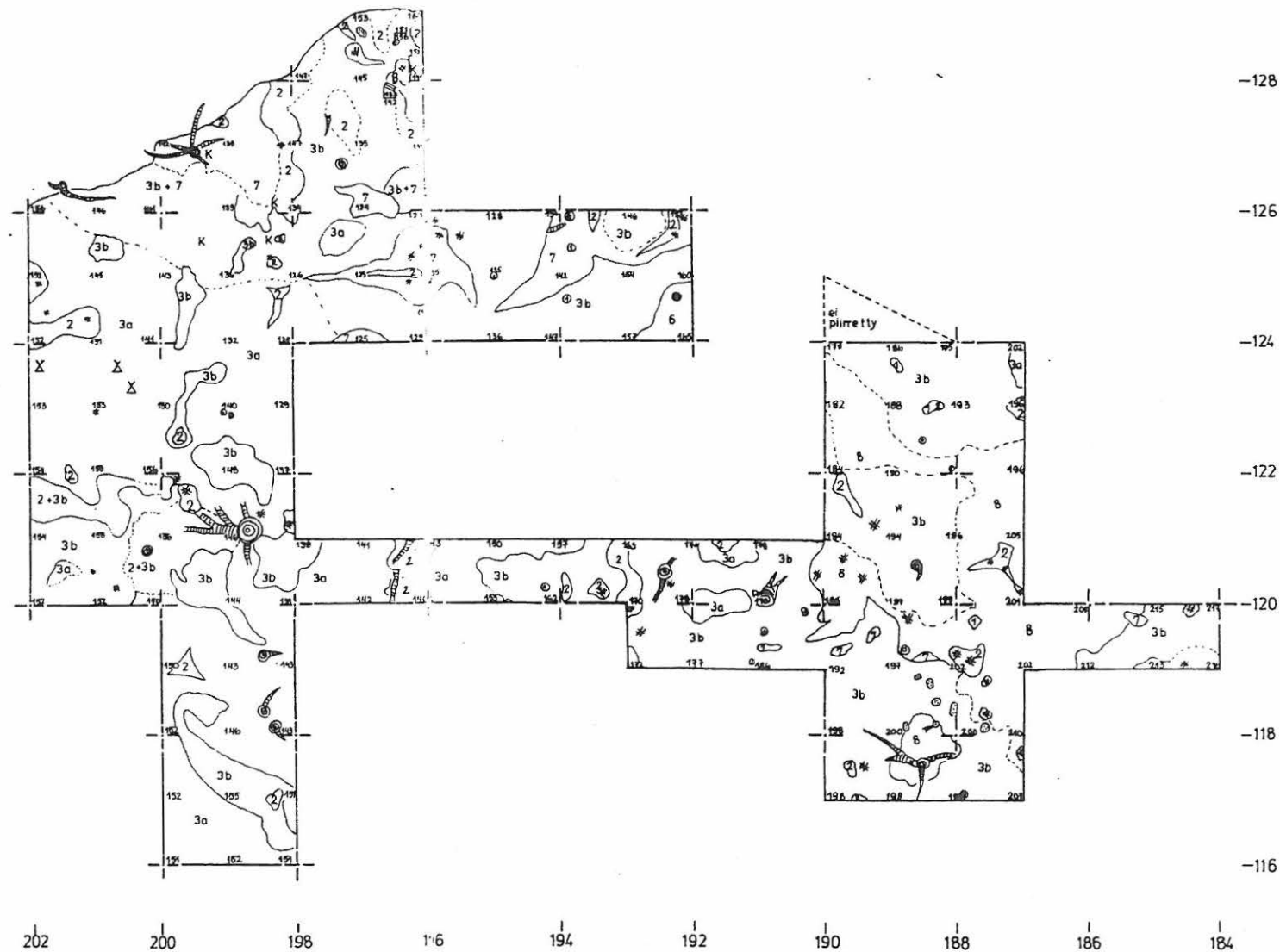
SULKAVA VILKAJÄRVI
 TAISTO KARJALAINEN 1991

TASOKARTTA 1:50 2 m

N neulapohjoinen

TASO 1
 RUUDUT 184 - 202 / 116 - 129
 KP = 86.13 m m.p.y.
 KOJE 1 = 117 m kp:ltä
 PIIRTÄJÄ: M. Simes

- 1: turve
- 2: harmaa huuhtoutunut maa
- 3a: ruskea vaalea rikastunut maa
- 3b: ruskea tumma rikastunut maa
- 6: sorahiekka
- 7: harmaa mahdoll. lian värjäämä hiekka
- 8: punaiseksi palanut maa
- K: keramiikkakeskittymä
- : kivi
- *: hiiltä, nakea
- ⊕: juuri, kanto
- ⊗: ruostehiekka
- : selvä raja
- - -: epäselvä raja
- ▨: hiekkakivilaatto

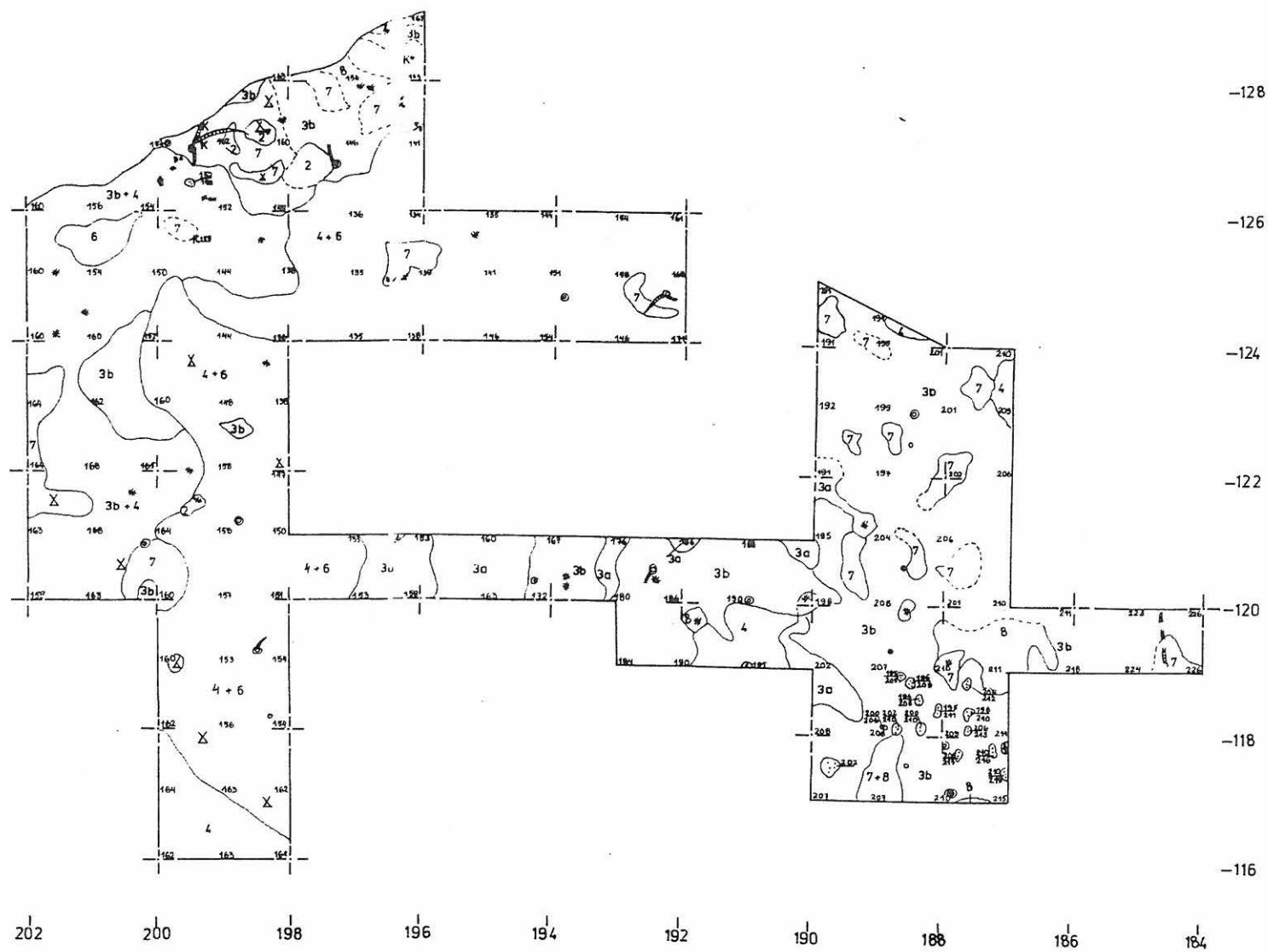
SULKAVA VILKAJÄRVI
TAISTO KARJALAINEN 1991

TASOKARTTA 1:50 2m

N neulapohjoinen

TASO 2
RUUDUT 184-202/116-129
KP = 06.13 m m.p.y.
KOJE 1 = 1.17 m kp:ltä
PIIRTÄJÄ: M. Simes

- 1: turve
- 2: harmaa huuhtoutunut maa
- 3a: ruskea vaalea rikastunut maa
- 3b: ruskea tumma rikastunut maa
- 6: sorahiekka
- 7: harmaa mähd. ilan värjäämä hiekka
- 4: harmaa pohjahiekka
- 8: punaiseksi palanut maa
- K: keramiikkakeskittymä
- ⊙: keramiikan pala
- : kivi
- *: hiiltä, nokea
- ⊕: juuri, kanto
- ⊗: ruostehiekka
- X: selvä raja
- - -: epäselvä raja
- : mähd. kivesine

-130
-128
-126
-124
-122
-120
-118
-116

202 200 198 196 194 192 190 188 186 184

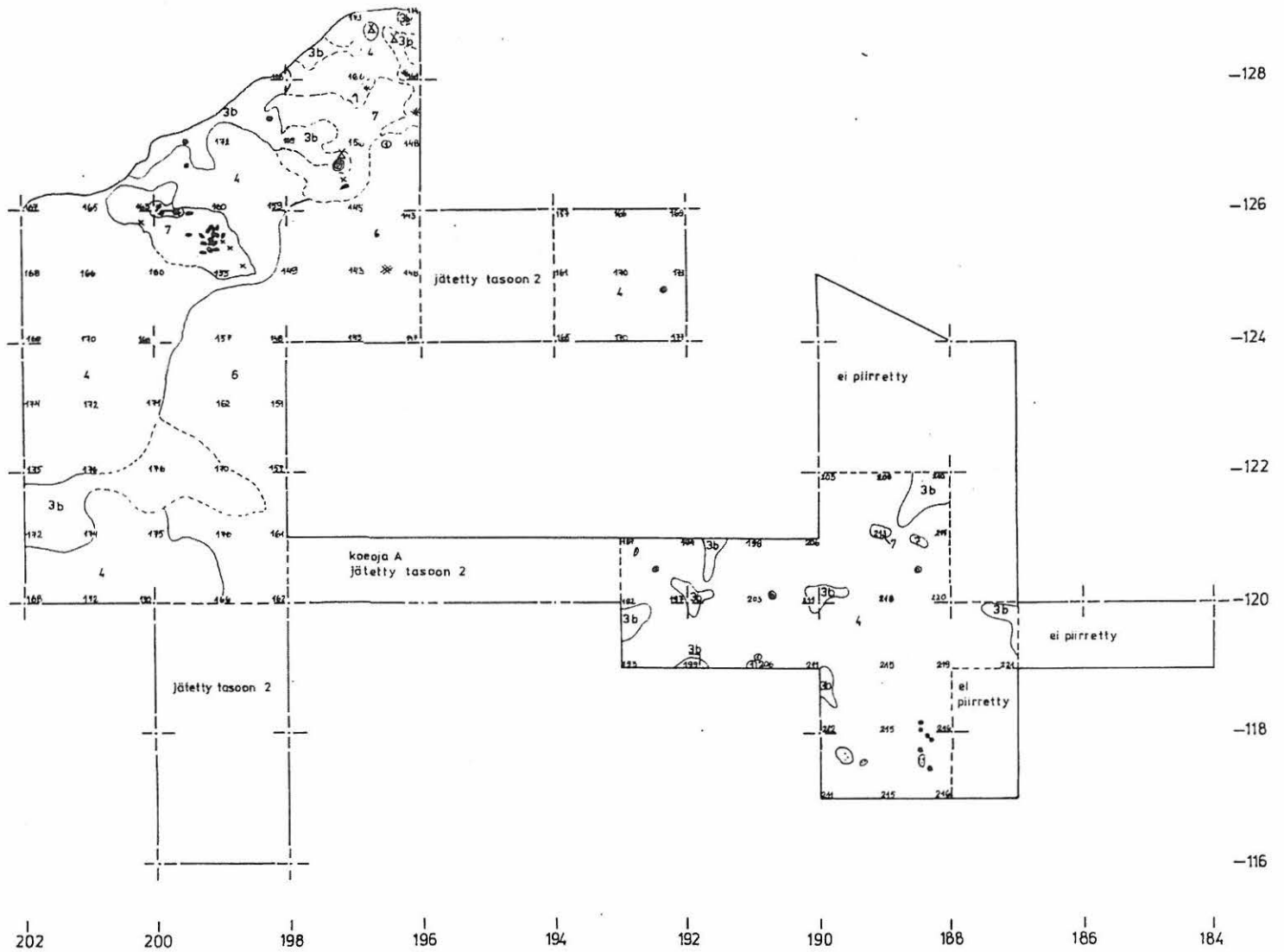
SULKAVA VILKAJÄRVI
 TAISTO KARJALAINEN 1991

TASOKARTTA 1:50 2 m

N neulapohjainen

TASC 3
 RUUDUT 184-202 / 116-129
 KP = 86.13 m m.p.y.
 KOJE 1 = 1.17 m kp:llä
 PIIRTÄJÄ: M. Simes

- 1: turve
- 3b: ruskea tumma rikastunut maa
- 4: harmaa pohjahiekka
- 6: sorahiekka
- 7: harmaa mäh. liian värjäämä hiekka
- ⊙: kivi
- *: nokea, hiiltä
- ⊖: juuri, kanto
- X: ruostehiekka
- x: punamulta
- : selvä raja
- - -: epäselvä raja
- : mäh. kiviesine

-130

-128

-126

-124

-122

-120

-118

-116

202 200 198 196 194 192 190 188 186 184

SULKAVA VILKAJÄRVI TAISTO KARJALAINEN 1991

TASOKARTTA 1:50 2m

N neulapohjoinen

TASO 4

RUUDUT 196 - 201 / 125 - 129

KP = 86.13 m m.p.y.

KOJE 1 = 1.17 m kp:ltä

PIIRTÄJÄ: M. Simes

1: turve

3b: ruskea tumma rikastunut maa

4: harmaa pohjahiekka

* nokea, hiiltä

⊙ juuri, kanto

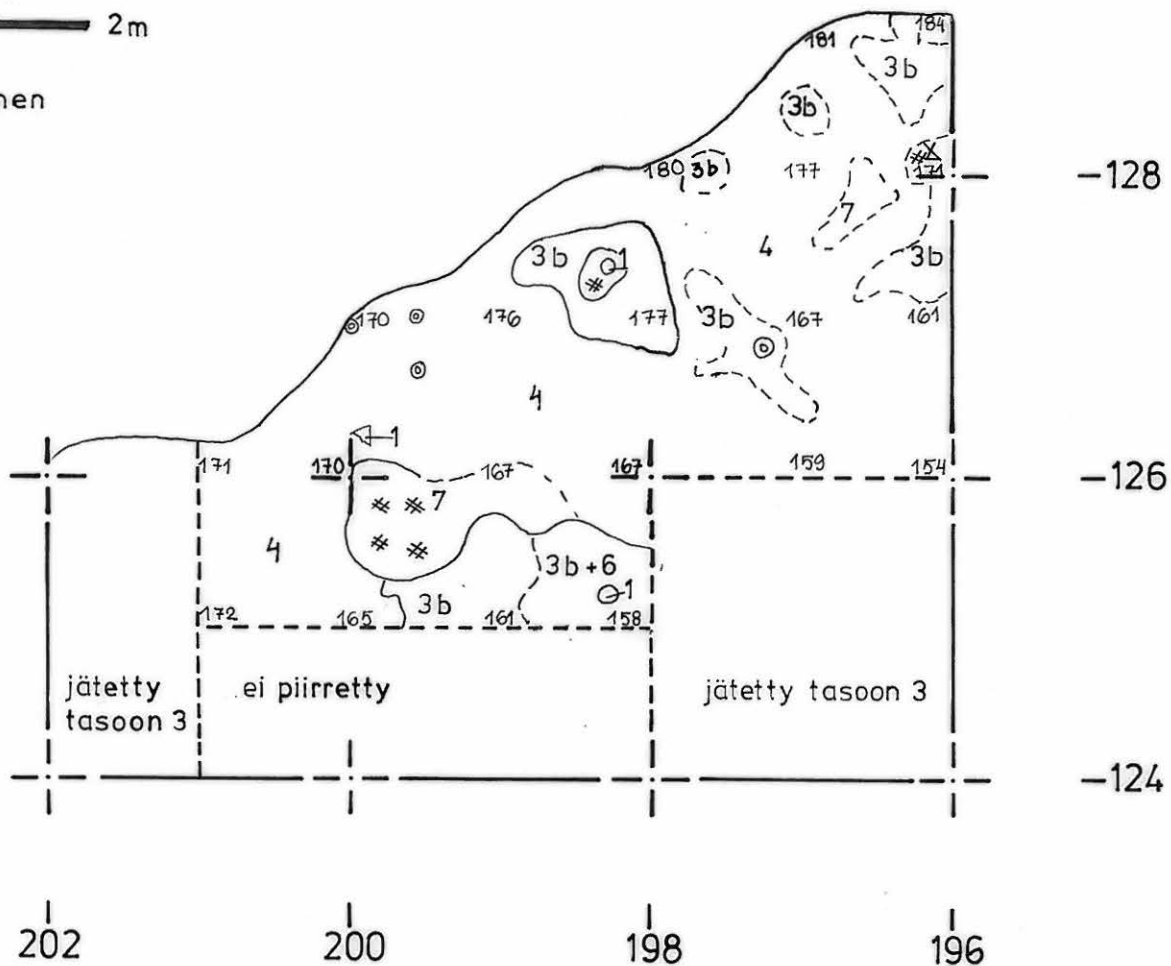
⊗ ruostehiekka

— selvä raja

- - - epäselvä raja

6 sorahiekka

7 harmaan ruskea mahd.
lian värjäämä hiekka

SULKAVA VILKAJÄRVI
TAISTO KARJALAINEN 1991

TASOKARTTA 1:50 2 m

N neulapohjoinen

TASO 0.5

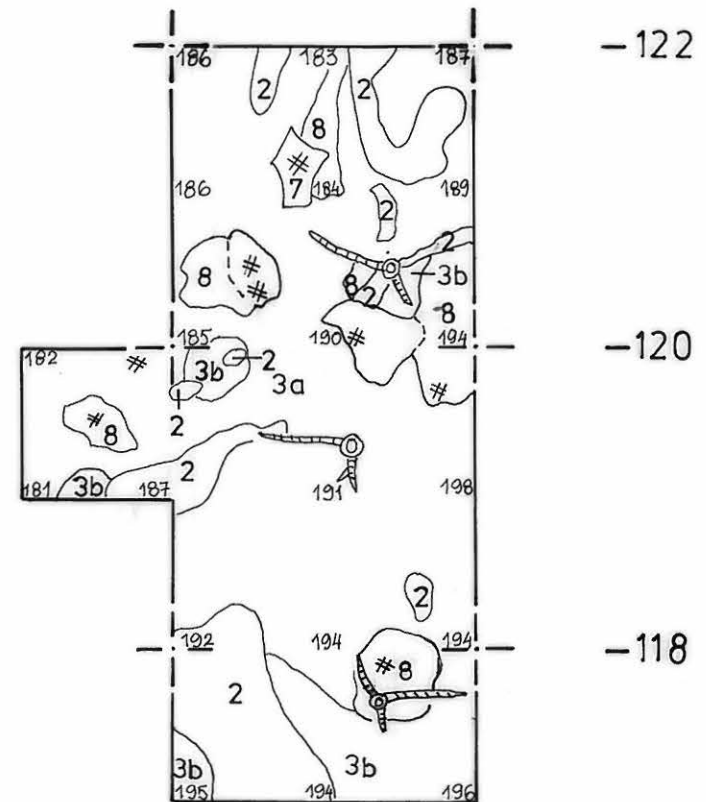
RUUDUT 188-189 / 117-121 sekä 190/119

KP = 86.13 m m. p. y.

KOJE 1 = 1.17 m kp:ltä

PIIRTÄJÄ: M. Simes

- 2: harmaa huuhtoutunut maa
- 3a: ruskea vaalea rikastunut maa
- 3b: ruskea tumma rikastunut maa
- 7: harmaan ruskea mahd. lian värjäämä hiekka
- 8: punaiseksi palanut maa
- # hiiltä, nokea
- juuri, kanto
- epäselvä raja
- selvä raja

192

190

188

-116

SULKAVA VILKAJÄRVI TAISTO KARJALAINEN 1991

TASOKARTTA 1:50 2 m

N ← neulapohjoinen

TASO 1.5

RUUDUT 196 - 197 / 126 - 129

KP = 86.13 m m. p. y.

KOJE 1 = 1.17 m kp:ltä

PIIRTÄJÄ: M. Simes

1: turve

2: harmaa huuhtoutunut maa

3b: ruskea tumma rikastunut maa

6: sorahiekka

◊ kivi

* hiiltä, nokea

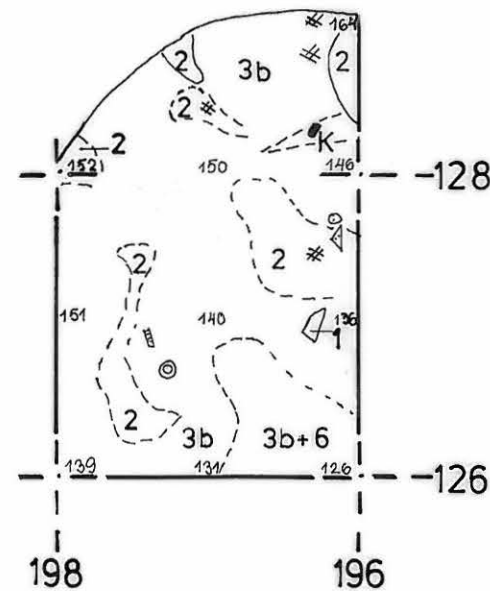
⊙ juuri, kanto

◆ mahd. kiviesine

K keramiikkakeskittymä

— selvä raja

- - - epäselvä raja

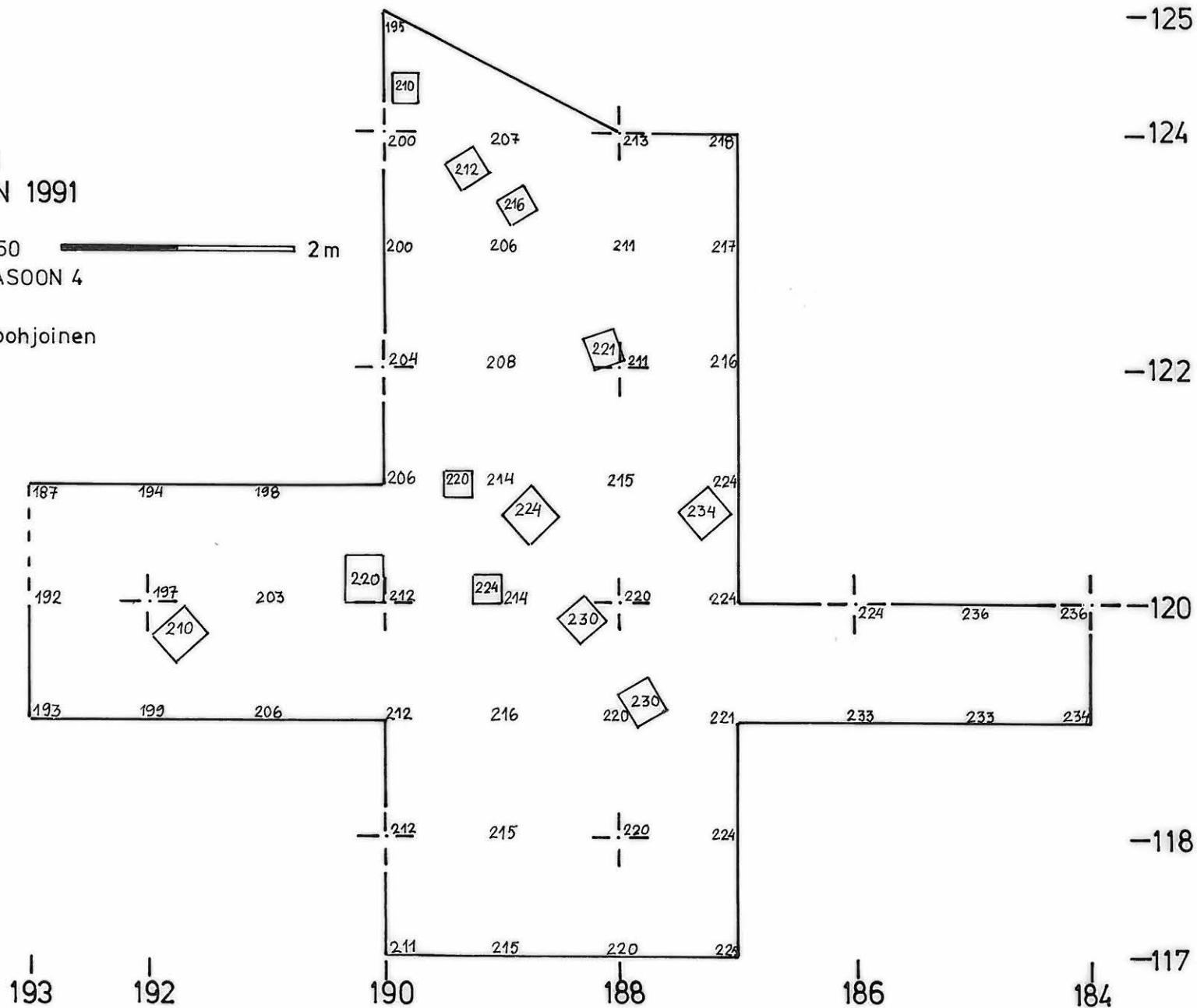
SULKAVA VILKAJÄRVI TAISTO KARJALAINEN 1991

YKSITYISKOHTAKARTTA 1:50
FEATURET TASOSTA 3 TASOON 4

N ← neulapohjoinen

RUUDUT 184-193/117-125
KP = 86.13 m m.p.y.
KOJE 1 = 1.17 m kp:ltä
PIIRTÄJÄ: M. Simes

□ feature, jossa hiiltä
ja likamaata

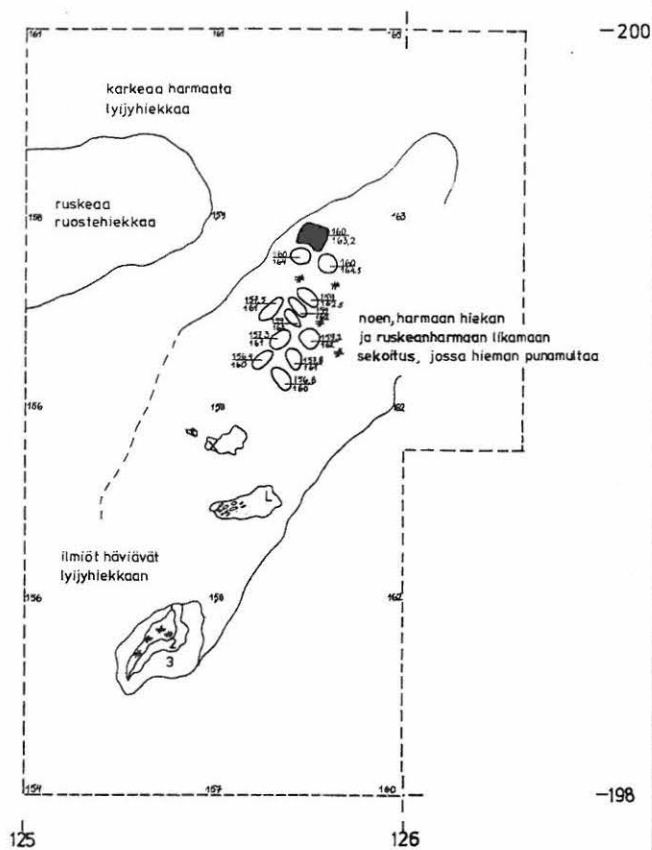

SULKAVA VILKAJÄRVI
 TAISTO KARJALAINEN 1991
 YKSITYISKOHTAKARTTA

TASO 3.5 MK 1:20
 RUUTU 198 - 199 / 125 - 126
 KP = 86.13 m m.p.y.
 KQJE 1 = 1.17 m kp:ltä
 PIIRTÄJÄ: M. Simes

- 2: harmaa huuhtoutunut maa
- 3: rikastunut maa
- L: luukeskittymä
- X: punamulta
- ☉: nokea, hiiltä
- : kivi
- : selvä raja
- - -: epäselvä raja
- : kivikirves

SULKAVA VILKAJÄRVI TAISTO KARJALAINEN 1991

TASOKARTTA 1:50
RUUDUSTA 169/71

 2 m

KP = 86.13 m m.p.y.

KOJE 2 = 1.5 m kp:ltä

PIIRTÄJÄ: M.Simes

2: harmaa huuhtoutunut maa

3: ruskea rikastunut maa

4: harmaa pohjahiekka

8: punaiseksi palanut maa

nokea, hiiltä

© juuri

neulapohjoinen

N

TASO 1

169/71

TASO 2

169/71

SULKAVA VILKAJÄRVI TAISTO KARJALAINEN 1991

TASOKARTTA 1:50

2 m

N ← neulapohjoinen

TASOT 1, 2, 3

RUUTU 180 / 111

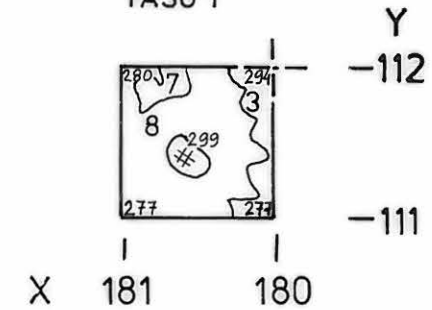
KP = 86.13 m m.p.y.

KOJE 1 = 1.17 m kp:ltä

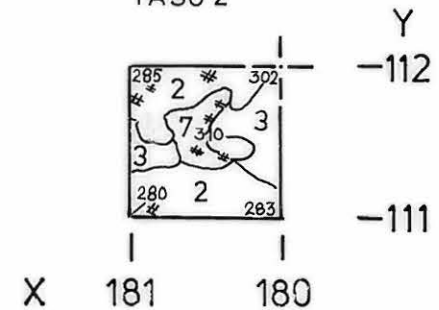
PIIRTÄJÄ: M. Simes

- 2: harmaa huuhtoutunut maa
- 3: ruskea rikastunut maa
- 7: harmaan ruskea mahd. lian värjäämä hiekka
- 8: punaiseksi palanut hiekka
- # nokea, hiiltä
- 4 harmaa pohjahiekka

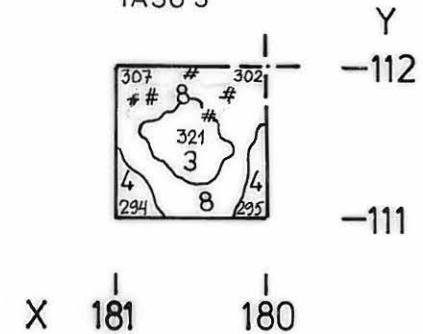
TASO 1

TASO 2

TASO 3

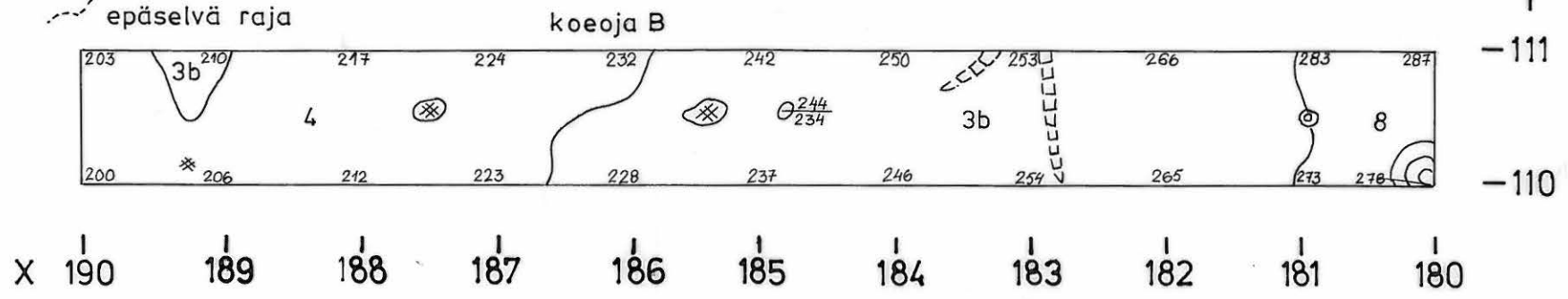
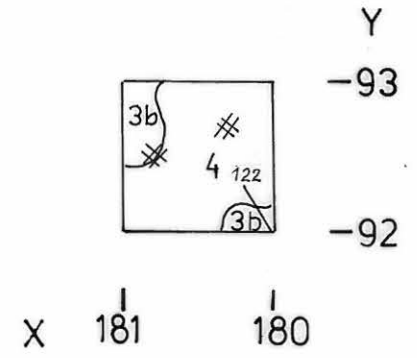
SULKAVA VILKAJÄRVI
 TAISTO KARJALAINEN 1991
 TASOKARTTA 1:50

N ← neulapohjoinen

TASO 2
 RUUDUT 180-189/110 JA 180/92
 KP = 86.13 m m.p.y.
 KOJE 1 = 1.17 m kp:ltä
 PIIRTÄJÄ: M. Simes

- 3b: ruskea tumma rikastunut maa
- 4: harmaa pohjahiekka
- 8: punaiseksi palanut maa
- kivi
- ✖ nokea, hiiltä
- ⊙ juuri, kanto
- selvä raja
- - - epäselvä raja

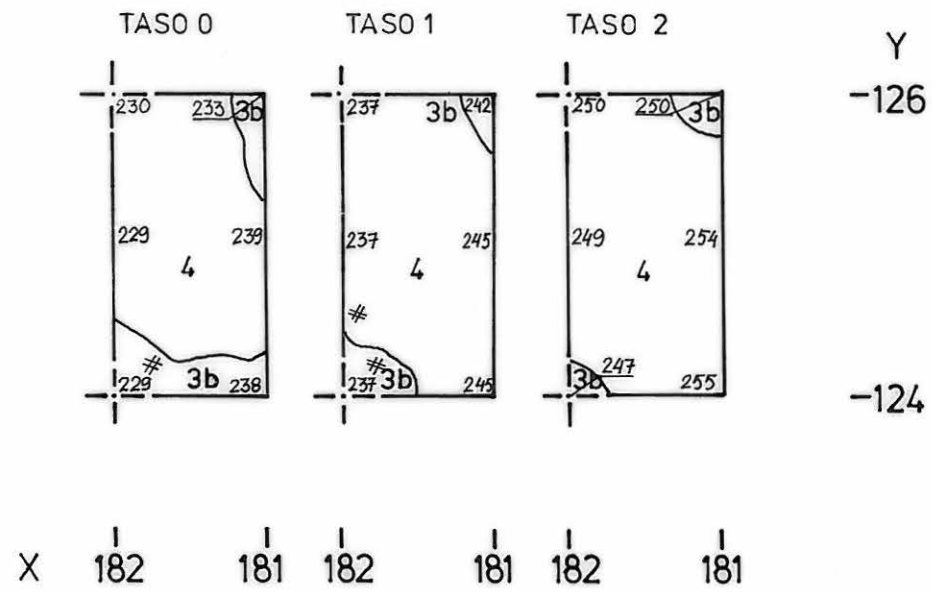
SULKAVA VILKAJÄRVI TAISTO KARJALAINEN 1991

TASOKARTTA 1:50 2m

TASOT 0,1,2 **kuoritulta** alueelta
RUUTU 181 / 124 - 125
KP = 86.13 m m.p.y.
KOJE 1 = 1.17 m kp:ltä
PIIRTÄJÄ: M.Simes

- 3b: ruskea tumma rikastunut maa
- 4: harmaa pohjahiekka
- * nokea

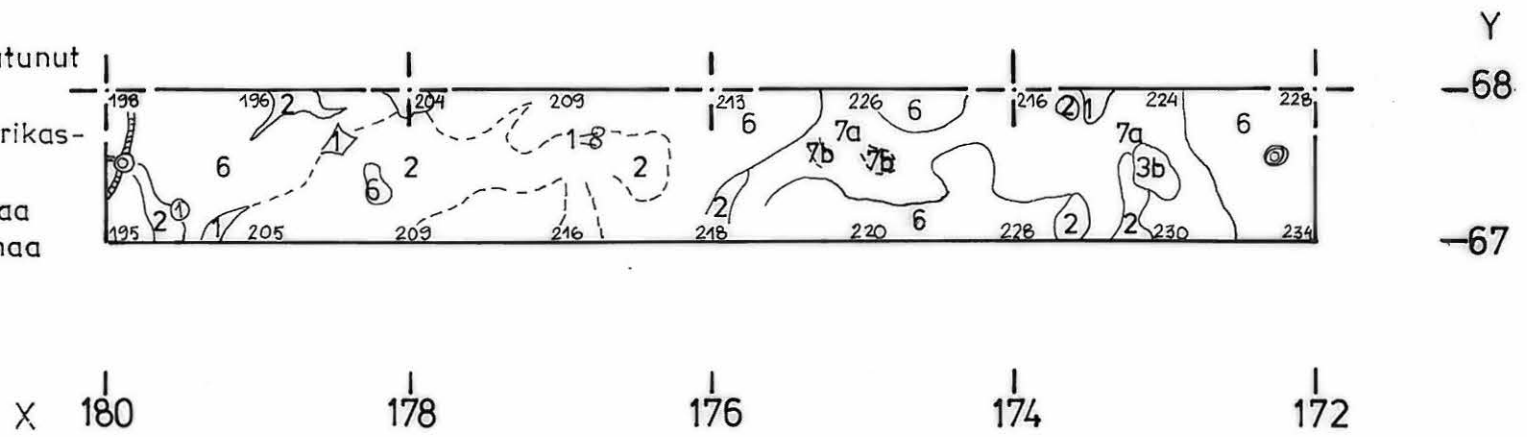
SULKAVA VILKAJÄRVI TAISTO KARJALAINEN 1991

TASOKARTTA 1 : 50 2 m

N neulapohjoinen

TÄSO 1 RUUDUT 172 - 179 / 67
KP = 86.13 m m.p.y.
KOJE 2 = 1.50 m kp:ltä
PIIRTÄJÄ : M. Simes

- 1: turve
- 2: harmaa huuhtoutunut maa
- 3b: ruskea tumma rikastunut maa
- 7a: harmaa likamaa
- 7b: punainen likamaa
- 6: sora

SULKAVA VILKAJÄRVI
 TAISTO KARJALAINEN 1991

PINTA- JA POHJAVAAITUSKARTTA 1:100

 2 m

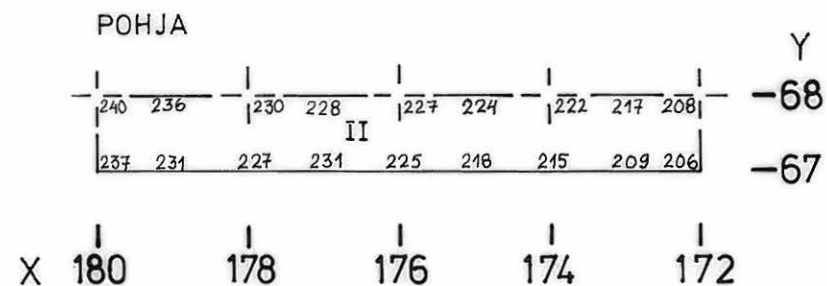
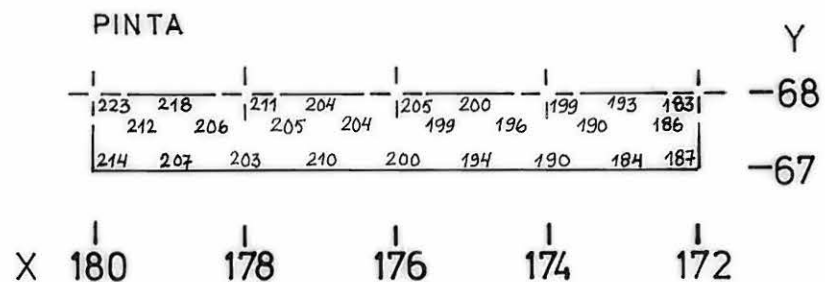
N neulapohjoinen

RUUDUT 172 - 179 / 67

KP = 86.13 m m.p.y.

KOJE 2 = 1.5 m kp:ltä

PIIRTÄJÄ: M. Simes

SULKAVA VILKAJÄRVI TAISTO KARJALAINEN 1991

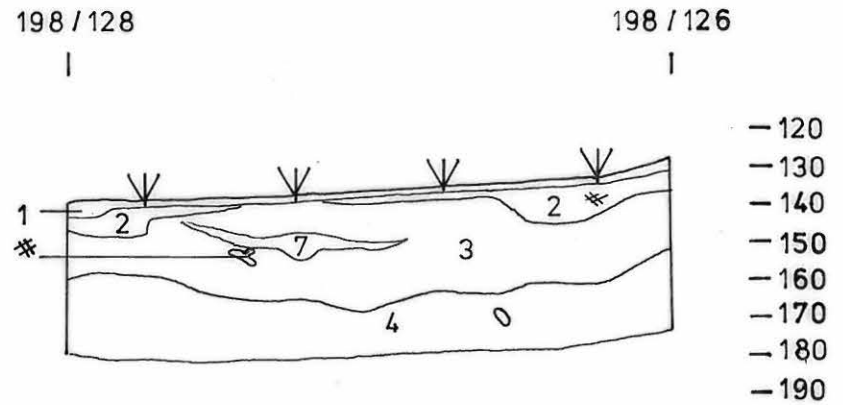
POIKKILEIKKAUSKARTTA 1:25

LINJALTA 198/126-128

KP = 86.13 m m.p.y.
KOJE 1 = 1.17 m kp:ltä
PIIRTÄJÄ: M. Simes

- 1: turve
- 2: harmaa huuhtoutunut maa
- 3: ruskea rikastunut maa
- 4: harmaa pohjahiekka
- 7: likamaa
- * nokea, hiiltä
- o kivi

E - W poikkileikkaus pohjoisesta katsottuna

SULKAVA VILKAJÄRVI TAISTO KARJALAINEN 1991

POIKKILEIKKAUSKARTTA 1:25

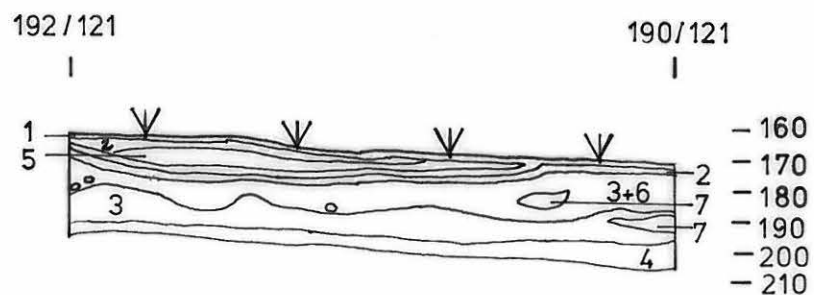
1 m

Linjoilta 190 - 192/121 ja 190/121 - 125

KP = 86.13 m m.p.y.

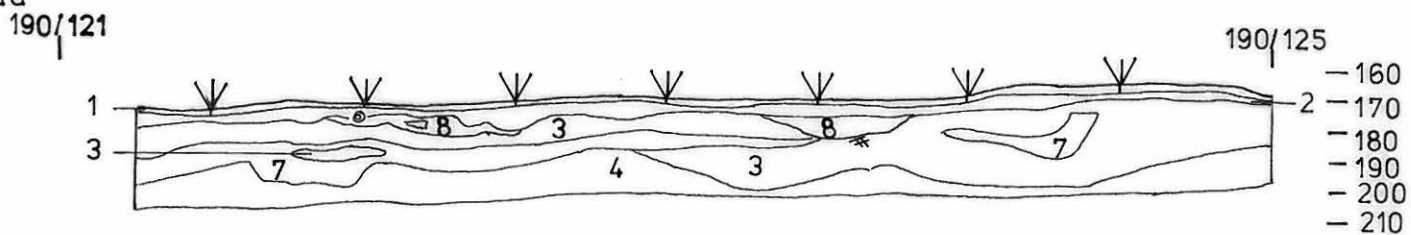
KOJE 1 = 1.17m kp:ltä

PIIRTÄJÄ : M.Simes

N-S poikkileikkaus lännestä katsottuna

- 1: turve
- 2: harmaa huuhtoutunut maa
- 3: ruskea rikastunut maa
- 4: harmaa pohjahiekka
- 5: alkava huuhtoutunut maa
- 6: sora
- 7: likamaa
- 8: punaiseksi palanut maa
- ⊙ kiviä
- * nokea, hiiltä
- ⊙ juuri

W-E poikkileikkaus etelästä katsottuna

SULKAVA VILKAJÄRVI TAISTO KARJALAINEN 1991

PINTAVAAITUSKARTTA 1:100 2 m

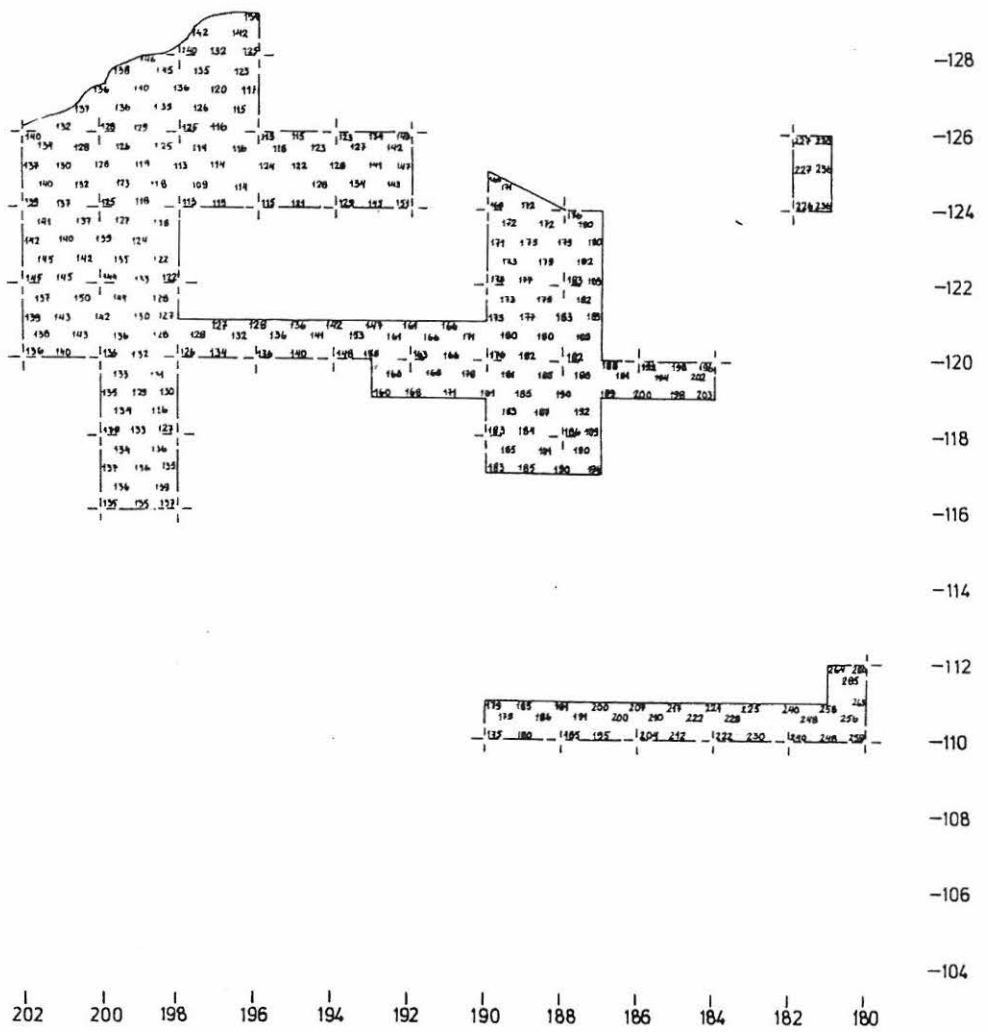
N ← neulapohjoinen

RUUDUT 184 - 201 / 116 - 128,
180 - 183 / 110 - 111

KP = 86.13 m m.p.y.

KOJE 1 = 1.17 m kp:ltä

PIIRTÄJÄ: M. Simes

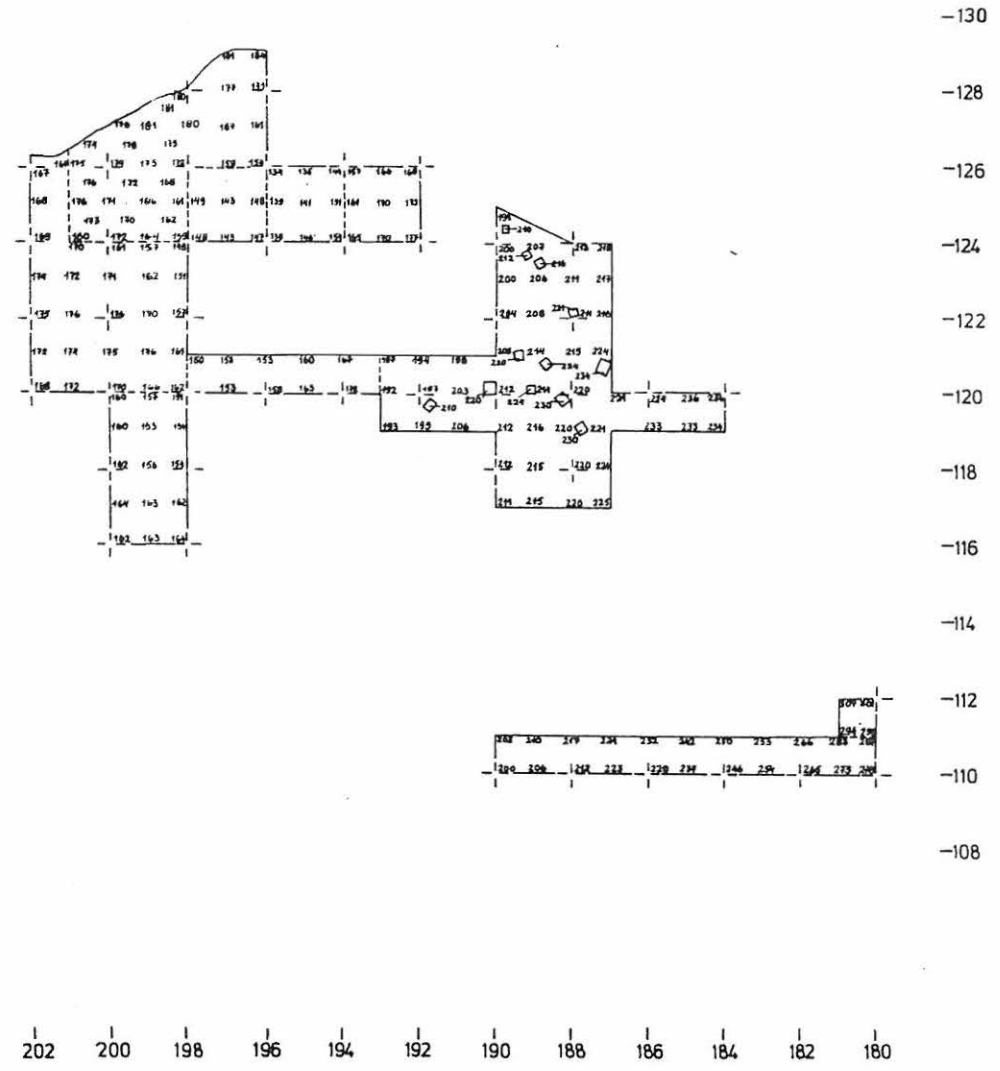

SULKAVA VILKAJÄRVI TAISTO KARJALAINEN 1991

POHJAVAAITUSKARTTA 1:100 2 m

N neulapohjoinen

RUUDUT 184 - 201 / 116 - 128 ja 180 - 189 / 110 - 111
KP = 86.13 m m.p.y.
KOJE 1 = 1.17 m kp:ltä
PIIRTÄJÄ: M. Simes

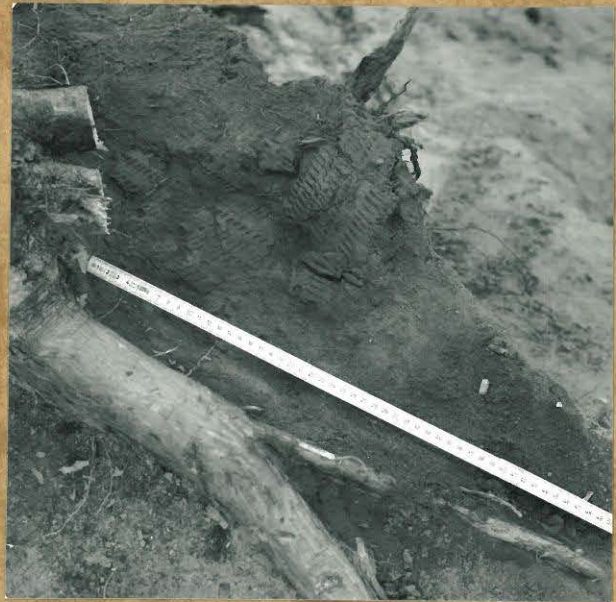

SULKAVA VILKAJÄRVI 1991

F. 86100

Hiekkakuopan reunaan seulottiin koemielessä runseslöytöisimmän kaivausalueen kohdalta. Seulonnan tuloksena saatiin talteen runsaasti saviastian paloja, jotka todennäköisesti ovat peräisin samoista astioista, kuin reunaa lähinnä sijaitsevista kaivausranduista saadut palot.

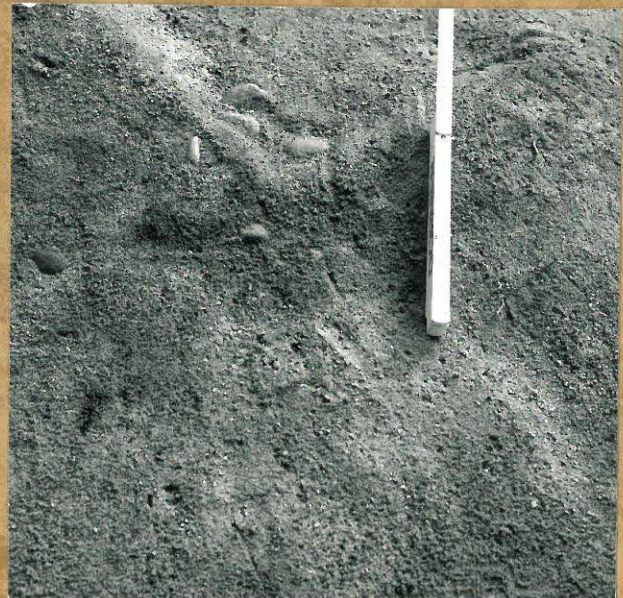
F. 86112

Keramiikka keskittymä hiekkakuopan reunalla rundussa 199/127 tasossa 2. Rundun alue oli osin hiekkakuoppaa. S-N.

F. 86120

Keramiikkaa rundusta 199/125 tasosta 2.

F. 86124

Alue 198-200/124-126 etence tasosta 2 tasoon 2½. Kuvassa punamultahautaan liittyvät kivet tulevat esille. Kivien seassa on jo havaittavissa punaista värjäytynyttä maata. SW-NE.

SULKAVA VILKAJÄRVI 1991

F. 86129

Alue 198-202/120-128 tasossa 3. Kuvan etualalla maa on hieman värjäätynyt, taka-alalla punamultahaudan ensimmäiset kivet ovat näkyvissä. W-E.

F. 86130

Alue 198-202/120-128 tasossa 3. SW-NE.

F. 86133

Haudan kohdalla on kaivettu 5 cm:n taso osittain, siis 35 cm mineraalimaata poistettuna. Kuvan keskellä olevan pelkan kärjen kohdalla on luufa, etualalla oleva tummempiläikkä on punamultaa. Joitakin kolmannessa tasossa esiintyneitä kiviä oli jo poistettu. Kuva on otettu haudansuuntaisesti SW-NE.

F. 86134

Haudan kaivaus valmistun tasosta 3 tasoon 3 $\frac{1}{2}$. Maassa on näkyvissä haudan suuntaisen (SW-NE) tummemman maan alue. Kuvassa taaimpana näkyvä kivi on kivikirves.

SULKAVA VILKAJÄRVI 1991

F. 86135
Haudan kaivaus valmistuu tasosta 3 tasoon 3 1/2. Maassa on näkyvissä haudan suuntainen (SW-NE) tummemman maan alue. Kuvassa taaimpana näkyvä kivi on kivi-kirves.

F. 86136
Haudan kaivaus valmistun tasosta 3 tasoon 3 1/2. Yksityiskohtakuva paljastaa punamullan ja kiveksen välillä sijaitsevassa maassa heikosti erottuvia luunpalasia. Kuvassa luut sijaitsevat kuvan keskeltä kulkevan mitan keskivaiheen oikealla puolella.

F. 86144
Alue 186-190/117-124. Aluetta on juuri laajennettu. Etualalla on tasoa kaksi, keskellä on tasoa kolme ja taustalla kaivetaan kerrosta yksi. Kuvan vasemmassa reunassa näkyvä profiili on syvän punainen ja siinä on näkyvissä nokivärjäymiä. NE-SW.

F. 86147
Alue 187-188/117-120 tasossa 2. E-W. Huomaa paalun juuresta oleva voimakkaasti punaiseksi värjäytyneet alue.

SULKAVA VILKAJÄRVI 1991

F. 86149

Hiekkakuopan reunalta puhdistetussa profiilissa näkyviä kulttuurimaakerroksia.

F. 86152

Saviastian pohjapala raudussa 196/128 tasossa 1-1½.

F. 86153

Alueen 187-190/117-125 taso 3 viimeistelyvaiheessa. E-W.

F. 86159

Alue 187-193/117-125 pohjaan kaivettuna. Alueella oli pieniä likäläikkeitä, jotka kaivettiin tätäkin tasoa syvemmiksi ja jotka näkyvät kuvan tasossa pieninä neliöinä.